

DELAJSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII, Zdravni dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda 1.— Din. V oglašnem delu stane pe-
tična enostolpna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 59.

Sreda 25. julija 1928.

Leto III.

Za nevtrarno volilno vlado.

Socialisti smo pristaši demokracije in parlamentarizma. Ali demokracija in parlamentarizem se moreta uveljaviti samo potom organiziranih političnih strank. Zato smo načelno proti vsakršni nevtralnici, uradniški, nestranski in torej tudi proti neparlamentarni vladi, ker niti take vlade ne morejo biti »nevtralne«, nego so odvisne, toda ne od narodove volje, nego od volje drugih faktorjev.

Ali zato morajo biti politične stranke stranke v pravem pomenu besede, ne pa navadne klike in kotrije, ki se bore samo za oblast. Stranke si morajo pridobivati pristaje z jasnimi načeli, z jasno politiko, ne pa s pritiskom in korupcijo. Današnje vladajoče stranke se imajo zahvaliti za svojo sedanjo moč večinoma ne svojim načelom in svoji politiki, ki ju dejansko nimajo, nego le državnih oblasti in korupciji. Zaraditega so se, kljub svoji številni moči, izkazale nesposobne za upravljanje države in so jo zavedle v današnji težavni položaj.

V borbi za oblast in koristi, ki jih ta nudi, so postale buržuazne stranke iz gospodarjev slug, ki tekmujejo, katera bo bolj uslužna in ponižna, samo da bi bila deležna oblasti. S tako svojo politiko so stranke s svojimi lastnimi rokami izročile moč visokim vojaškim krogi in dvorski kamarili. Vlada Vučković-Davidovičeva ni bila nič drugega kakor slepo orodje v rokah teh politično neodgovornih vplivov. Ta vlada je bila samo parlamentarna krinka za njih dejansko diktaturo. Zaraditega pomeni padec te vlade obenem padec diktature kamarile in visokih vojaških krogov.

Izhod iz te situacije je samo povratek k demokraciji in parlamentarizmu. Toda oni se zanašajo samo na svobodno izraženo voljo volilcev. Res je popolna volilna svoboda prvi pogoj za izvajanje in pravilno

poslovanje demokracije in parlamentarizma. Toda meščanske stranke so, take kot so danes, toliko zakopane v korupcijo in kopnenje pa oblasti, da niso v stanju, da bi zaščitile tudi le to najtemeljnejšo zahtevo politične demokracije. Zaraditega se kot manjše zlo vsiljuje kolikor toliko nevtralna vlada, ki naj bi izvedla popolnoma svobodne volitve, da bi se s takimi svobodnimi volitvami pokazala prava moč vsake stranke.

To in nič drugega ne more opravičevati vpostavitve nevtralne uradnice ali kake druge neparlamentarne vlade.

Ali generalska vlada ni nevtralna vlada. Ta ne more reševati parlamentarizma in demokracije, marveč ju more le še bolj izpodkopavati. Poverjen je sestavi »nevtralne« vlade generalu pomeni, da so visoki vojaški krogi in dvorska kamarila tudi javno stopili na politično pozornico. Od tu pa je do vojaške diktature samo en korak. Ta korak je pa tem lažje napraviti, ker buržuazne stranke v borbi za oblast vzajemno trtijo svojo moč, da s tem koristijo tretjemu, po narodnem pregovoru: kjer prepirata se dva, tretji dobiček ima!

Mi smo proti vladi takozvane četverne koalicije, ki se je napravila samo zaradi oblasti in ničesar drugega, toda smo tudi proti generalski vladi, ki utesne pomeniti še večje zlo. Mi zahtevamo nevtrarno vlado brez generalov, ki naj ima edino nalogo, da razpusti sedanji ob nasilju izvoljeni parlament in razpiše nove, povsem svobodne volitve.

To je edini izhod iz težke situacije, v katero je država zabredla zaradi nenačelnosti in borbe za oblast meščanskih strank in zaradi vmešavanja dvorne kamarile in visokih vojaških krogov v državne posle.

»Radniške Novine.«

Strah nemške buržuazije.

Nemški parlament je šel na posednice. Na dveh zadnjih sejah je sklenil državni zbor dva zakona, ki sta meščanskim strankam silno neprijetna. Pravi, da ta politika pomeni Breitnerjev sistem gospodarske politike in politike popuščenja v državni disciplini.

Kdo je Breitner? Breitner je glavni gospodarski faktor v dunajski socialno demokratični občini, ki je znal poiskati davčne vire, razširiti in ustanoviti mestna podjetja ter tudi organizirati trg za občino in za ostalo industrijo, da dobiva zunanja naročila in s tem prispeva k občinskiemu gospodarstvu, dočim živajo nemoviti delovni sloji vedno večje davčne olajšave. Dunajska občina je preskrbela s svojim jamstvom dunajski industriji v zadnjih mesecih samo iz Rusije za okoli 125 milijonov dinarjev naročil.

Nemški državni zbor je pa sklenil, da naj se davki delovnih slojev znižajo in obremenijo posestne in pridobitne sloje. Buržuazija je hoteli zaradi tega predloga razbiti vladno večino, češ, da to s stališča državnih finančnih, dobro, ker se opusti mnogo majhnih davčnih dohodkov, ki jih ne more nadomestiti zvišani davek na posest in pridobivanje; teh slojev je manj in more biti davčna obremenitev marsikomu v ruini.

Zakon je bil kljub ugovorom sprejet in je s tem zmagalo socialistično načelo, da mora državna politika s progresivnimi davčnimi metodami pospeševati gospodarsko socializacijo in seveda s pametnimi gospodarskimi metodami tudi poskrbeti za to, da metode ne odrečejo namenu. Seveda je gospodarska politika v tem pogledu kapitel zase, o katerem za danes ne razmotiramo.

Drugi zakon, ki je bil sprejet na zadnjih sejah, se je tikal pomilostitve kaznjencev. Zakon ne izvzema komunističnih političnih obsojencev. Proti pomilostitvi komunističnih, oziroma boljševističnih političnih kaznjencev se je izrekel velik del buržuazije, ki sedaj vodi gonjo proti socialnim demokratom zaradi davčne reforme in zaradi pomilostitve komunističnih političnih kaznjencev.

Socialna demokracija je tu zavzela stališče, da se ne more delati razlike med političnimi kaznjenci pri splošnih pomilostitvah, vrhu tega je naglašala, da je svest republikanstva v nemškem narodu tako globoko ukoreninjena, da se tudi buržuaziji ni treba bati kakršnihkoli pučev.

Oba zakona delata buržuaziji si-ve lase. Z vsem povdankom nagla-

ša, da je politika nemških socialnih demokratov v vladi in v državnem zboru Breitnerjev sistem. Mi pa vemo, da se je na Dunaju Breitnerjev sistem obnesel, sistem sukcesivne

socijalizacije gospodarstva, ki se mora obnesti tudi v Nemčiji in povsod, kjer so enaki predpogoji, če dobi delavski razred vpliv in politično moč.

Mednarodna politika francoskih socialistov.

Fraconski socialisti so imeli izredni kongres, ki se je baval z velikimi zunanje političnimi problemi, ki tvorijo dnevni red mednarodnega kongresa, ki se bo vršil od 7. avgusta v Bruslju. Glavna vprašanja so: razorožitev, Zveza narodov in izpraznitev Porenja. V resoluciji se zahteva predvsem demokracija Zveze narodov. Vprašanje mirovnih pogodb se zahteva načrtoma akcija mednarodnega socializma v svrhu

revizije teh pogodb mirnim potom v smislu, da se odstranijo vse krivice ter da se upošteva široka samoodločba narodov. Glede izpraznitve zasedenega porenskega ozemlja se zahteva z ozirom na socialistični program takojšnja ter brezpogojno izpraznitev, ki je predpogoj resničnemu nemško-francoskemu zblizanju, kar pomeni kratkomalo svetovni mir.

Na Poljskem grozi vojaška diktatura.

Maršal Pilsudski, ki je prišel na svoje mesto s pomočjo demokracije proti žlahčini reakciji, je že ves čas ignoriral parlament (sejm). Izpočetka so tudi socialisti podpirali Pilsudskega. Ali Pilsudski je postal ošaben. Parlament ne sme izpreminjati vladnih predlogov. Le malenkosti je te dni parlament izpremenil in se pobrigal za razne »dekrete«, pa je Pilsudski zarogovilil in opsoval zbornico ter zagrozil z ukinitvijo parlamentarizma. Proti takim nakanam so se odločno izrekli socia-

listi (s. Ignac Daszyński je predsednik sejma) in obe kmetiški stranki. Kakršne so pa politične razmere na Poljskem, je absolutno gotovo, da ima Pilsudski vojaštvo na svoji strani. Če vztraja Pilsudski na svojem fašistovskem stališču, imamo pričakovati na Poljskem nov državni udar Pilsudskega, o katerega posledicah je danes težko govoriti. Jasno je, da se opozicija pripravlja na odpor, če ne legalno pa ilegalno. Menijo tudi, da Pilsudski duševno ni več zdrav.

Cestna električna železnica v Ljubljani.

Ljubljanska cestna električna železnica je bila last maloželezniške družbe na Dunaju, delnice te družbe pa je imela v rokah tvrdka Siemens & Halske na Dunaju. Po pogodbi je smela mestna občina Ljubljanska po petindvajsetih letih odkupiti cestno železnico in jo prevzeti v svojo last. Odkupnina je bila v pogodbi določena tako, da je plačati za odkupnino investiran kapital, odštevisi amortizacijski sklad, ki se je tekom 25 let nabral s tem, da so vlagali v amortizacijski sklad 0,7% investiranega kapitala in da se je amortizacijski sklad obrestoval s 4%. — Odkupnino je bilo torej lahko izračunati in bi znesla približno 200.000 Din. Toda družba je zahtevala, da se odkupnina valorizira, občina Ljubljanska pa je brez potrebe na to valorizacijo pristala. Komisar Mencinger je sklenil s firmo Siemens & Halske pogodbo in kupil od nje dve tretjini delnic maloželezniške družbe za 2.000.000 D, eno tretjino delnic pa je obdržala še nadalje družba Siemens & Halske.

Poleg neupravičene visoke odkupnine pa je priznal komisar Mencinger družbi še nadaljnje naravnost neverjetne ugodnosti in prednosti, tako da občina v važnejših zadevah pri cestni železnici brez manjšine, ki jo je v družbi predstavljala Siemens & Halske, sploh ne more ničesar ukreniti. Siemens & Halske je imela veto-pravico!

Toliko o Mencingerjevi zloglasni pogodbi!

Naravno, da se je morala s to pogodbo pečati tudi revizijska komisija občinskega sveta. — Za revizijsko komisijo je izdelal sodrug Likar o cestni železnici obširno poročilo, revizijska komisija pa je soglasno sklenila, da se mora brezpogojno revidirati med ljubljansko občino in družbo Siemens & Halske sklenjena pogodba.

Ker pa je jasno, da je v Ljubljani nujno treba izboljšati prometne zveze, pa naj si bo to s razširjenjem cestne železnice ali pa z uvedbo avtobusnega prometa, zato je revizijska komisija sklenila, da se naj obnavlja poročilo o cestni električni železnici prvo in še preden predloži revizijska komisija svoje celotno poročilo občinskemu svetu.

Vendar pa poročilo o cestni železnici niso dali na dnevni red občinske seje! Zakaj so prezrli soglasni sklep revizijske komisije, o tem bo treba posebej govoriti.

Se predno pa je občinski svet obravnaval pogodbo z družbo Siemens & Halske, še predno je občinski svet sklepal o tem, kako naj se zavarujejo interesi mestne občine ljubljanske pri cestni električni že-

leznici, so tekla med posameznimi predstavniki večinske koalicije in družbo Siemens & Halske nova pogajanja za razširjenje tramvajskega omrežja ob stalnem strokovnem nasvetovanju univerzitetnega profesorja in zaupnika družbe Siemens & Halske, Vidmarja.

Kot rezultat teh pogajanj je iznesel načelnik obrtnega odseka g. Pust na tajni seji občinskega sveta predlog, da dobi maloželezniška družba koncesijo za avtobusni promet in dovoljenje, da razširi omrežje cestne električne železnice.

Pri tej priliki je dobro, če povemo še, da je tak sklep zagovarjal podžupan Jarc že v upravnem svetu cestne električne železnice!

Proti predlogu obrtnega odseka pa je takoj nastopil sodrug Likar in zahteval, da se najprej revidira pogodba, potem pa šele razgovarja mestna občina z družbo Siemens & Halske o novih pogojih. — Za avtobusni promet pa sme le občina sama vzeti koncesijo! — Veto-pravica maniše v upravnem svetu cestne železnice, druge ugodnosti govore proti temu, da bi se z novimi koncesijami še ojačila pozicija inozemske družbe.

Proti volji posameznih vodilnih predstavnikov večinskih klubov je končno le obveljal predlog socialistične delegacije, da se vprašanje prouči in prične z revizijsko pogodbo. Le žal, da je dajal strokovne nasvete večinski kluboma, kako naj varujeta interese mestne občine ljubljanske, zaupnik družbe Siemens & Halske.

Ker so tudi mnogi svetovalci večinskih klubov uvideli, da je treba najprej razčistiti razmerje z družbo Siemens & Halske, so sejo preložili, na prihodnji seji pa predlagali, da se pogodba revidira, avtobusna koncesija izda mestni občini, po revizijski pogodbi pa šele razpravlja o razširjenju cestne električne železnice.

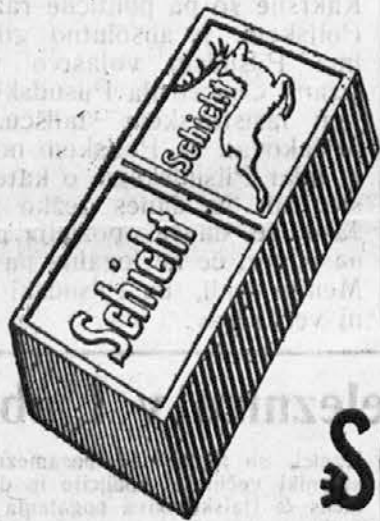
Sklenili so, da se za revizijsko pogodbo pooblasti osemčlanska komisija, ki naj sestoji iz po treh članov vsakega večinskih klubov, dva člana pa naj večinska klub imenujeta iz klubov manjšine.

Socialisti in dekalisti so seveda odklonili tak način sestave komisije in sta se sodruga Likar in Miklošič proti temu sklepu tudi pritožila na velikega župana.

Sedaj pa se je naenkrat zopet silno madilo družbi Siemens & Halske z revizijsko pogodbo. Komisija občinskega sveta se sploh še ni sestala, klub SLS sploh še ni določil svojih delegatov za to komisijo, pa so se v petek že vršili in po »Slovenec« tudi že zaključila pogajanja s firmo

Lepa Slovenka

ceni lepo perilo
in skrbi, da bo
dolgo trajno in
se vedno blešča-
lo od snage. Ona
radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

Naročajte in širite „Del. Politiko“!

LEO SILA:

Človek mrtvaških lobanj.

Kronika raztrganih duš.

34

Stanoval je pri stari ženici, skupaj z dvema sošolcema. Na obed so hodili v dijaško kuhinjo, ki jo je oskrbovalo dijaško podporno društvo, katerega član je bil tudi gospod župnik. Vstajali so zgodaj. Po zimi so hodili vsak dan z gospodinjo k večernicam. Maksim je v začetku bolehal na domotožju. Kakor da se mu je stožilo po pastirski prostosti, po šumečih pohorskih gozdih... Ko pa se je spomnil mračnega, bednega doma, brata in njegove žene, ki sta se pehala za vsakdanji kruh, je bil zadovoljen in vesel... Učil se je pridno. Med prvimi je bil. Posebnih dramatičnih trenutkov ob gospodinji ozkosrčnosti in vsakodnevni enoličnosti molitev, stari gospodinji, dobremu župniku in gospodu kanoniku, ni mogel doživeti.

Samo ob prevratu je malo zdivil. Takrat so zadihali vsi. Starikava gospodinja, bogaboječa tercijska častilka črnozlatega škofa, ki je bil svoje čase dvorni kaplan Habsburžanov, je imela obilo posla in jeze z njimi. Ali ste čisto znoreli? jih je vprašala, jezna in užaljena, ko so razposajeno zapeli »Hej Slovani! Naša reč slovanska živo klije... črna zemlja naj pogreze vsakega nemčurja...« Tako so jo izzivali. Na tihem so podpisovali majsko deklaracijo. Val narodnega navdušenja jih je potegnil seboj. Semenišče se je kmalu po prevratu otvorilo. Med vojno je bila nastanjena v njem rezervna bolnica. Še dolgo potem je smrdelo v sobah po zdravlilih. Maksim je prišel v tiste sive

zidove, za tisti visoki plot. Začelo se je novo življenje. Imeli so literarni, dramatični, pevski in telovadni krožek. Še zunanji, celo liberalni študentje, so zahajali na sestanke v semenišče. V prvih dneh po prevratu je bilo žarišče probujene mladine. Gospodje, ki so gospodarili v njem, so kaj spretno dovajali študente v svoj dom, kar se jim je pozneje precej obrestovalo. Marsikdo, ki je bil ob prevratu samo navdušen, a zaprtih oči, je obtičal tam. Diferenciacija pa se je začela hitro. Navdušenje je padlo. Ti si Sokol, ta Orel. To sta bili najglavnejši razliki. Ti si brezverec, oni katolik. Dnevno časopisje, klerikalna in napredne stranke so posegale med študente. Diferenciacija se je začela.

Maksim, ki so ga vzgajali gospodje, je bil ves njihov. Udan in vnet katoliški študent. Vse drugo je z nastopom politične diferenciacije začel sovražiti. Ker tak je bil ukaz. Z župnikom sta se velikokrat pogovarjala o politiki in Maksim mu je pokorno priklinal. Svoje razuma še ni imel veliko. Preko pluto svoje vzgoje ni mogel videti... Vnaprej mu je bilo določeno, da postane duhovnik, da bo gospod... In ni se branil.

Človek pa nikoli ne ve, kaj pride jutri, kaj pojutrišnjem. Z gotovostjo dela načrte, z gotovostjo zida v bodočnost, pa pride veter življenja, zapise nenadoma iz nepričakovane strani in konec, propast, obup je posledica razbitih načrtov. Maksim je bil zdrava, kmečka duša. Župnikova vzgoja ga je napravila vernega in v resnico, v človeka, v boga, v pravico verujočega. (Besed ni sprejemal kot besede — kot resnico, potrjeno z življenjem. Bile pa so samo besede...) Kakor so mu pač govo-

Siemens & Halske. Inozemci se lahko smeji-
jijo zabistosti Balkancev!

Siemens & Halske je dosegla svoje, ona bo generalni podjetnik, sedaj pa ji je vseeno, če ima pri razdrpani cestni železnici sploh še kako besedo ali ne.

Pri reviziji pogodbe pa so zopet pozabili na zahteve cestnih železničarjev. Vsaj vemo, da bi morali dobiti že v oktobru 1927 novo pragmatiko, pa je še danes nimajo, čeprav so v Udruženju jugoslovanskih železničarjev organizirani! — Za-

kaj se v pogodbi ne določi, da prevzame mestna občina vse uslužbence v svoj stalež in jim občina zajamči pravice, ki jih imajo občinski nameščenci.

Doslej še ne vemo vseh podrobnosti, kako so revidirali pogodbo. Vemo le: komisija občinskega sveta je nezakonita in dogovor, ki ga je eventualno sklenila ta komisija za občino ljubljansko, neobvezna.

Občinski svet bo o pogodbi sklepal; to mora doseči opozicija občinskega sveta,

Organizacija hišnih posestnikov plaka.

Stanovanjske zaštite najemnikov je ostalo še prav malo. Hišnim posestnikom je pa še ta preveč in nikakor ne morejo pozabiti predloga s. Petejana v narodni skupščini. Odklic, ki ga spodaj objavljamo, jasno pravi, da se je to društvo borilo tudi proti stanovanjski akciji celo v Ljubljani in da se bori tudi drugod proti vsakršni akciji občin in javnih korporacij za gradbo stanovanj.

Okrožnica hišnih posestnikov se hvali, da je društvo izvajalo bogatašem znižanje hišnega davka; pove pa ne, da se je to, kar se je odpisalo na teh davkih, prepisalo na indirektno davke, ki jih plačujejo konsumenti. Potovanja v Pariz, London in na Švedsko so draga stvar; zato manjka denarja v blagajni in organizacija apelira, da hišni posestniki plačajo prispevke. Med hišnimi posestniki so torej tudi ljudje, ki ne morejo plačevati prispevkov, ker so čez ušesa zadolženi in ljudje, ki jih iz malomarnosti ne plačujejo. Zato pošilja gospod predsednik take poučne okrožnice, ki so važne tudi za najemnike, da dobe vpogled v to kričavo gnezdo zarote proti zaštiti stanovanjskih najemnikov.

Oklic navaja med drugim naslednje:

V tem letu smo dosegli izenačenje direktnih davkov, s čemur bodo največ pridobili ravno hišni posestniki na znatno znižanem hišno-najemninskem davku, kar se bo posebno poznalo v mestu Ljubljana. Že pred leti se je hišni davek znižal na naše predloge za 30 odstotkov z dokladi vred, prihodnje leto pa se bo ponovno znižal za najmanj polovico, v kolikor zneso v teko-

čem letu. To bo zneslo milijone in hišni posestniki naj vsaj mal odstotek od tega žrtvujejo za svojo organizacijo, kateri se imajo v prvi vrsti zahvaliti za tako izdatno znižanje hišno-najemninskega davka. Če nam najmanjši posestnik plača samo 10 odstotkov, kar bo v enem letu na davku pridobil, bi to dalo najmanj 100 Din prostovoljnega prispevka.

Nikar naj ne mislijo hišni posestniki, da nas ne čakajo še velike naloge in boji, kar vse bo prihodnost v najkrajšem času pokazala. Pri tem ne smemo prezreti boja, ki smo ga imeli v Ljubljani v stanovanjskem vprašanju z mestno občino ljubljansko in nadalje boja, ki ga sedaj vodimo v občinah v Mariboru in Ptuj, v katerih mestih sta občinska odbora skoro soglasno sklenila, da se vse najemnine, tedaj tudi za nezaščiten najemnike in za poslovne prostore, ki presegajo nad zlato pariteto, obdačijo s 100-odstot. občinskim davkom. Tak gorostasen davek se je poskušal uvesti tudi v Ljubljani, kar smo energično odbili. Vsled novega tozadevnega predloga bo gotovo zopet to prišlo na novo v razpravo. Tako nevarnih sklepov bi ne zamogli preprečiti, če bi ne imeli svoje dobro upeljanje organizacije.

Hišni posestniki naj resno upoštevajo te naše besede ter naj uvidijo potrebo podpirati našo organizacijo. Upamo, da ne bo nobenega hišnega posestnika, na katerega smo se obrnili, da bi prezrl to naše vabilo, ter da nam bo nemudoma po priloženi položnici nakazal naprošeni prispevek, ki naj bo primeren njegovemu ekonomskemu položaju. Zlasti tisti posestniki, ki so z novim stanovanjskim zakonom največ pridobili, naj brez pomslekov to upoštevajo in nakazujejo toliko večjo denarno podporo. Brez hitrih prispevkov in podpore pa je naravno, da ne moremo več voditi organizacije v dosedanjem obsegu, a hišni posestniki ljubljanski, kakor tudi drugi ne bodo trpeli, da bi zgubili edino trdno podporo v vseh svojih zadevah in vprašanjih edinole v svojem društvu.

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

Dnevne novice.

O novih akcijah bolgarskih komitov sanja sedaj jugoslovansko časopisje. Generala Protogerova je dal baje umoriti Vanče Mihajlov, ki so ga komiti sedaj izključili, ker ni imel pravice dati umoriti Protogerova, ker so vsi trije predsedniki macedonske organizacije popolnoma enakopravni. Časopisje, ki rado napravlja senzacije, poroča, da se vrše v macedonski organizaciji ljute medsebojne borbe. Protogerova so ubili sporazumno z vojnim ministrom bolgarskim zaraditega, ker sta on in Ljapčev stala pod vplivom vlade ter podpirala stremljenje, da se ma-

cedonsko vprašanje reši mirno potom sporazuma. V bolgarski vladi je podpiral akcije komitov le minister vojne general Vlkov. V zvezi z macedonskimi akcijami je tudi atentat na policijskega načelnika Lazića, ki ga je izvršil Momčilo Ivanov (umrl 17. t. m., ker se je ob priliki atentata obstrlel). Kar je pa najsenzacionalnejše je pa vest, da je bolgarski vojni minister odpotoval v Rim, da od tam organizira intenzivnejše macedonske akcije proti Jugoslaviji. Poleg tega je tudi prav posebno značilno v vsej tej kolobociji, da je bil atentator Momčilo

rili ljudje, ki so imeli z njegovimi možganami opravka. Lepo so govorili in Maksimu se je zdelo povsem razumljivo, kadar so ga pitali z napadi na Sokolaše, brezverce, katerim so zapadli mnogi njegovi sošolci. Izgubljeni!...

Z Leonom sta se velikokrat sporekla. Leo je bil strasten nasprotnik kot Maksim. Veliki boj politike, naše male pritlikave, gnojniške politike, se je ravno tako odigral in se odigrava še vedno v naših šolah. Eksponentov je dovolj. Od vseh strani preže rodoljubni politiki, ki imajo s šolo zveze, direktne ali indirektno po profesorjih, po prosvetnih in tudi drugih ministrih. Eni kot drugi ustanavljajo organizacije, ker potrebujejo naraščajo, kadra, ki bi njihovo delo podpiral in nadaljeval. Ta politika je povzročila, da sta se Leo in Maksim dolgo časa gledala kot pes in mačka. Nikoli si nista storila nič žalega, nobenega osebnega vzroka nista imela za medsebojno sovraštvo. Sovražila sta se, prezirala, ker so ju tako učili, tako vzgajali. In če bi prilika nanesla, črnila, tožila bi drug drugega, samo, da bi si škodovala. Razredna kolegijalnost je umirala radi tega. Delala pa sta to s čistim srcem, z vero, da delata prav in da morata tako delati. Srce se je udalo lepim mislim in lepim besedam, ki so jih govorili gospodje na svojih predavanjih, dijaških sestankih. Povsod, kjer so prišli z mladino v stik. Eni kot drugi. Razlike ni nobene. Razlika je samo v spretnosti in prefriganosti. Ti so poveljevali vero in cerkev, vse druge pa, ki niso bili njihovi, so zmerjali, natolcevali z brezverci in brezbožneži.

(Dalje prihodnj.)

Ivanov kot bolgarski emigrant nekaj časa v službi jugoslovanske policije.

Klerikalizem ni nikdar nič kriv. Klerikalizem je politikujoča cerkev in stranka, ki vodi cerkveno politiko, bo pa menda klerikalna. Cerkev uči ljubezen in v svojih naukih človeškega sovraštva niti ne pozna. Zato pa mora imeti svojo politično stranko, da opravlja to človeško slabost. V Mehiki je bil umorjen novi predsednik Obregon. Uradne vesti ugotavljajo, da je bil umorjen zaradi klerikalne hujskarije. Toda slovenski klerikalni listi pravijo, da je to laž. Pa pogledajmo, kako je pri nas. Demokratski list prinaša bolj ali manj okusne podobe o dr. Korošču. In zaradi teh pogodb, ne zaradi gospodarskih ali drugih političnih vprašanj neti klerikalizem z masko verskega in političnega ogorčenja najhujše sovraštvo med narodom. Torej ne zaradi kake konkretne stvari, ampak zaradi — sence. Če že v tem primeru izvaja v praksi tako ljubezen do bližnjega, s kakšno krinko nastopa šele tam, kjer res gre za kaj!

Izdajalec ali blaznež. Na Dunaju je bil zadnje dni pred porotniki znani monarhist polkovnik Wolf radi veleizdaje, ker je ščuval ter ruval proti republikli. Za časa aretacije Bele Kuna je pozival Madžarsko, naj bi ista s svojo vojsko zasedla Dunaj in Avstrijo, ki ni hotela Madžarski izročiti Kuna. Wolf je bil obsojen na eno leto ječe, kar ni niti približno toliko, kot bi bil kdo za enak delikt prejel v monarhiji. Državni pravdnik je apeliral na porotnike, da če smatrajo Wolfa za blazneža, tedaj ga naj oprostite, če pa mislijo, da je normalen, tedaj pa ga morajo obsoditi.

Mednarodni socialistični kongres se bo pričel dne 5. avgusta v Ljudskem domu v Bruslju. Kongres je silno važen, ker se bo bavil s sedaj važnimi svetovno političnimi problemi. Naš list bo o kongresu poročal kaj več.

Na Portugalskem imajo baję zopet revolucijo.

Na Španskem so uvedli obsedno stanje iz strahu pred revolucijo. Na stotine »sumljivih« ljudi, ki so zapleteni v zaroto, so zaprli, ki je pa baję iznajdba puhlih glav.

Zvezni zbor angleških rudarjev se je vršil te dni. Rudarska organizacija je zaradi neuspele stavke mnogo trpela. Na kongresu je prišlo tudi vprašanje taktike na razgovor. Kongres se je izrekel proti taktiki tajnika Cooka in za predsednika Herberta Smitha. Cook kot tajnik je izdal svoj list za svojo politiko, ki je bila nasprotna rudarski zvezi. Objavljal je v listu izjave in napade škotskih komunistov na zvezo, pojasnil škotske organizacije in načel-

Verujte, če se Vam pové,

da je vsaka gospodinja napravila najboljšo izkušnjo, če je poizkusala, da

ŽENSKA HVALA

preko noči raztopi nesnago. Zjutraj je najbolje, če se za čisto kratko kuhanje perila vzame

Schichtovo Terpentin milo

stva pa ni hotel objaviti. Škotski delegati sami so Cooka najodločneje zavračali. Škotski list je dobil novo redakcijo, ki bo vodila zvezno politiko. Predsednik Smith je očital Cooku, da je s svojim rovarjenjem zakrivil nazadovanje organizacije. Delegati so v debati najenergičneje odklanjali vsakršno rovarjenje v organizaciji. Smith je bil zopet izvoljen za predsednika rudarske zveze.

Suspenzija ustave v Egiptu. V Egiptu so bile stalno na dnevnem redu vladne krize zaradi sporov z Anglijo. Tudi sedaj je nastala kriza in kralj je razpustil parlament, kršil ustavo, preklical tiskovno svobodo in kralj ter njegovo ministrstvo bosta proti volji večine naroda vladala dalje. Po treh letih se morda razpišejo zopet volitve po novem volilnem redu; do tedaj velja izjemno stanje. Zadnja vlada je bila koalicijska in sicer so bili v vladi nacionalisti Vafd, ki so imeli 142 poslancev in konstitucionalni liberalci, ki so šte-li 28 poslancev. Nacionalistična stranka ima dvetretjinsko večino v egiptovskem parlamentu. Imajo še dve stranki in sicer dvorsko stranko (konservativno) in ekstremno nacionalistično, ki pa ima samo pet poslancev. V vladi je nastal spor. Liberalci so izstopili iz vlade ter objavili neke korupcijske zadeve nacionalističnega ministrskega predsednika. To zmedo je kralj porabil in izvedel nasilstvo nad parlamentom in ustavo. Sedaj vladajo Egipt krona, plemstvo in bogata buržuazija sami

— seveda v senci angleških vojnih ladij. Politično nasilstvo pa ni toliko notranje egiptovska zadeva, kakor angleška. Britski imperializem rabi Egipt, rabi odprta vrata skozi suški prekop in stražo tam, zato se je ta državni udar napravil na iniciativno Anglije, da bi se zadušilo močno nacionalistično gibanje v Egiptu, ki

stremi za popolno osvoboditvijo izpod angleškega jarma. Poleg vseh diktatur, ki rasejo kakor gobe po dežju, jo imamo sedaj še v Egiptu. Toda mogotci bi si že lahko zapomnili, da tak terorizem rodi pravzaprav revolucije, ki se jim hočejo z ropom svobodnega razvoja mogotci izogniti.

Angleška Delavska stranka in volitve v parlament.

V Angliji bodo volitve v poslansko zbornico. Delavska stranka se pripravlja na volitve že dalje časa in je izdelala poseben volilni program, ne strankin program, ki ga predloži strank. zboru v odobritev. Ta volilni oklic obsega 50 strani in se imenuje »Delavstvo in narod«. Ta oklic je zgodovinsko važen nastavek programatične izjave, ki jo je stranka izdala leta 1918 pod naslovom »Delavstvo in novi družabni red«, takoj po končani svetovni moriji in smo jo smatrali kot razveseljiv pojav v angleškem delavskem gibanju.

Deset let je minilo od takrat. Delavstvo je preživelo v tej dobi burne čase mnogih nad pa tudi razočaranj, mnogo zmag in porazov je doletelo v internacijonalnih vrstah ravno angleški proletarijat. Toda ravno v teh letih bojev od 1918 dalje, ko je bila še Delavska stranka politična drobtinica, se je Delavska stranka dvignila in dvignila do politične moči, ki je nekaj ča-

sa celo vodila vlado, in v to dobo spada tudi prva splošna stavka. Vsa ta leta angleška Delavska stranka pravzaprav ni imela strankinega programa, marveč je vodila predvsem praktično politiko, razredni boj, ne da bi kdove koliko o njem govorila — in je pri tem, ne da bi oficijelno naglašala marksizem, postala zgodovinska izvrševalka marksističnega nauka.

Tako tudi ni novi programatični načrt v ničemer znanstveni, teoretični program, marveč je le program reform, ki jih obljublja Delavska stranka, če ji bodo angleški volilci z volitvijo izročili potrebno politično moč v novi zbornici. Da je to le volilni program, dokazuje že uvod oklica, ki pravi, sklicujoč se na uspeh pri zadnjih volitvah: ni usmerjen ta del oklica na obračun s kapitalistično družbo, nego le obračun z angleškimi meščanskimi strankami.

Bistva volilnega programa pa ni iskati v uvodu oklica, ki razmotriva

lv. Vuk:

Proletarijat ne pozna državnih mej.

Hude boje imamo — govori moja gostiteljica — meja je blizu in fašisti bi radi hoteli v svojih črnih srcah na grobove italijanskih vojakov, Hakenkreuzlerji jih v teh željah podpirajo — evo ljubezen domovinsko, vedno enako, kakor pri buržuaziji v času Pariške komune, ko je svojim sovražnikom Nemcem izdala Pariz, samo da svoje, po jeziku brate, ubije in pomeni. Isto naši Hakenkreuzlerji.

Pripoveduje mi, koliko žen je v Beljaku članic stranke. Naštevaja imena in kaže s prstom hiše okrog. In vidim, da je vsaka hiša, kamorkoli se ozrem, dom dveh, treh, štirih rodbin zavednih proletarcev. Samo pri nas — pokaže s prstom v tla — smo samo mi. Pa nič zato. Se včeraj so mi govorili, kako to, da vzamem iz Jugoslavije gosta na stanovanje, iz tiste Jugoslavije, ki je vjevala proti nam in hotela vzeti in vzela en del naše Koroške.

»In ste odgovorili?«
»Nasmehnila se je in dejala: Vprašala sem jo: Gospa, ali je Koroška vaša? Če je vaša, zakaj pa ste potem najemnica v hiši in zakaj mora vaš mož služiti za meščano plačo? Njen mož je namreč uradnik na davkarji.«

»Kaj pa je odgovorila?«
»Nič. Obrnila se je in šla. Vidite, taki ljudje se najdejo še pri nas, češ, našo — povdarila je — našo Koroško so hoteli vzeti. Kakor da ni vseeno, kdo jo ima v tem današnjem družabnem redu in »svetosti« privatne lastnine.«
Pozneje sem izvedel, da je ta dama

delavna članica socialistične stranke in njen mož je vlakovodja zvezne železnice. »Vlakovodja,« sem pomislil. »Železničar,« sem se vprašal. »Iz proletarske srede in njegova žena je tako izobražena?« In tudi iz proletarske srede — ne iz meščanske — je bil oče, železničar. In mnogo takih žen sem tisti dan videl in govoril z njimi. Odhod vzgoja? Same so se izobrazile, možje so vplivali...

A pri nas? V Sloveniji? V Ljubljani? Nič. Razen peščice. Vse drugo spretno in izvežbano v opravljanju, čenčanju, v hišnih prepirih eksaktno. Žal, a tako je... Možje grmeči marksisti, zavedni sodrugi itd., kakor se že glase taki naslovi, a doma pohlevni in pokorni. Doma marksizma ni, zavednosti pa še manj. Oprostite... Oči kolje to, a resnica je, zato kolje.

Ko sem šel na prostor za tekme — teh prostorov je bilo več, ker se je tekmovalo v lahki in težki atletiki, v telovadbi, v prostih vajah — sem naletel na naše sodruzičce, ki so tudi šle gledat. Ali — v tej družbi naših sodruzič vidim dve Beljačanki in dva Beljačana. In mislim: Te sodruzičce ne zna-jo nemški, kako neki se pogovarjajo. A da se pogovarjajo, vidim po živahnih kret-njah in smehu. pristopim. Slovenski govo-re. Sicer težko razumem, ali slovensko je. Koroški dialekt seveda. Zelo pomešan z nemškimi besedami.

»Slovenski znate?« se začudim.
Pa odgovori: »Nein. Das ist Windisch. Tu sem rojena, pa me sodruzičce malo vse-eno razumejo.«

»Saj je to slovensko,« pravim.
Pa protestira: »Nein, nein. Rada bi znala slovenski, ker slišim, kako govore sodruzičce in se mi dopade. Kann ich aber nur Windisch. Slowenisch sprechen heisst es, schön sprechen; so aber wie ich rede, ist doch Windisch.«

Moral sem se nasmejati in zopet sem se spomnil na razno ljubljansko, mariborsko in celjsko slovenščino in mi je vstalo vprašanje: Pa morda v Ljubljani, Mariboru, Celju in še tako kje, kjer je bolj gosposko, govorijo res tudi samo Windisch, slowenisch aber gar nicht...

Tekme smo si ogledovali. Zanimivo. Kdo bi opisoval vse to. Toliko veselja, prostosti in resničnega truda, včlovečenega — da rabim izraz svetega pisma — kakor pri teh tekмах, nisem videl še dose-daj pri nobenih telovadnih prireditvah raz-nih telovadnih društev. Zopet mi je poka-zalo, da je to mogoče le v proletarskih te-lovadnih društvih, kjer je simbol novi svet, nova družba, resnična kultura.

Jesenjska godba je priredila koncert na glavnem trgu Beljaka.

Hej, koliko je bilo tu občinstva. Godci pa, v belih hlačah in belih čepicah, v črnih sukajah, z nageljčki, močni stasiti proletarci, duše martinovih peči in kovači milijonskih dobičkov »Kranjske industrijske družbe«, so se postavili v ponos naš in v ponos beljaških sodrugov.

Ploskanja je bilo vsevpred. Promet na glavnem trgu je pa velik. In slavnostni odbor je hotel, da naj bo koncert vkljub velikemu prometu na glavnem trgu. Naj vidi buržuazija in vsi, ki se mude v Beljaku, kakšni smo in da državnih mej ne poznamo.

In vsi avtomobili, motocikli so se vozili po glavnem trgu počasi, brez ropota in množica poslušalcev jim je vedno drage volje narejala špalir.

In še nekaj je bilo. To, kar se vidi si-cer povsod, ali na tak način malokje.

Beljaški buršaki, vsenemški nacionalisti, Hakenkreuzlerji, so hoteli demonstrirati in izzivati ter pokazati buržuazno premoč Villacha. Šest avtomobilov so zasedli. V burševske obleke so bili oblečeni. Male čepice na glavi, čez brado privezane. Nemške trikolore preko prsi. Čevlje z visokimi golenicami, kakor v gledališču. In so sedeli v avtomobilih. Ti avtomobili so pa šli eden za drugim po glavnem trgu. Množica jim je naredila špalir, kakor motociklistom-tujem, se jim nasmejala... Buršaki pa so sedeli z dvignjenimi glavami, mogočno, kakor smetljivi žitni klas na njivi.

Mi Slovenci smo se spogledavali. »Se ne zmenijo se zanje,« smo si govorili.

»Kakor da jih ni.«
»Ali pretepti bi jih bilo dobro. Tako, po ljubljansko ali še bolje: trboveljsko.«
»Saj nas je precej. Dajmo, ko se bodo vračali, vprašajmo jih, kako je naslov opere, ki jo predstavljajo.«

Ko so se vračali, so bile njih glave že nekoliko nižje. Zdelo se mi je, da jih je sram. Ker biti preziran, boli bolj, kakor biti psovan. In resnično je, kakor je pisano: Ako molčiš, siplješ svojemu nasprotniku žerjavico na glavo.

All eden naših iz Ljubljane, preblizu mimogredočega avtomobila stoječ je nekako zaprosil buršaka za ogenj. Cigareto bi rad kadil.

Prižgal mu jo je hitro beljaški sodrug in ga zamotil: »Ne izplača se,« je rekel. »Mrličev se ne pretepa.«

»Drugega temperamenta ste vi,« je odgovoril ljubljčan. »V Ljubljani bi se ne vozili fašisti tako, če bi bil naš dan.«

Beljaški sodrug se je smejal in zdelo se mi je, da se mu je v mislih pojavil jugoslovanski parlament....

Otvoritev 25. julija. Zraven Magdalenskega parka. Konec 29. julija!
Jutri, v sredo, dne 25. julija 1928, ob 8-15 uri zvečer, velika

otvoritvena predstava Cirkusa Kludsky

Brezposelni plačajo proti legitimiranju za III. prostor samo 10 Din!

VSTOPNINA:

Lože . . . 60 Din
Zakl. sed. 50 „
I. prostor 40 „
II. „ 30 „
III. „ 25 „
Stojišče . 15 „

politični položaj, marveč v praktičnih zahtevah. In če pregledujemo obširni obseg teh bodočih nalog angleške Delavske stranke, tedaj z zadovoljstvom ugotovimo, kako mnogo zahtev, želj in bojnih ciljev je prav tistih, ki jih imajo v svojem bojnem programu socialistične stranke vseh drugih dežel. Seveda je nekaj razlik, ker je tam razvoj gospodarskega sistema drugačen in imajo celo različne družabne plasti kakor pri nas. Anglija je na primer dežela brez kmetov; ima veleposest in najemniško gospodarstvo; zato zahteva angleški program podružabljenje zemljiške lastnine in dolgoročno varstvo za najemnike. Anglija nima državnih železnic, angleška industrija je različno razvita; zato zahteva angleški program izrecno, da naj se dotične gospodarske panoge — rudništvo, pridobivanje naravnih sil (vodna in električna sila itd.), promet, zavarovanje —, ki so za socializacijo najbolj zrele, podpržavijo. Ako pa citamo v programu zahtevo po edinstvenosti šole, po razlastitvenem zakonu v prilogi občin, kdo bi mogel še trditi, čeprav so splošne izjave formulirane drugače, da ni v praksi enak razredni boj tam, kakor pri nas!

Zaradi tega je program Angleške Delavske stranke za delavstvo vseh dežel največjega interesa. In je tem pomembnejši, ker je program stranke, ki sme z ozirom na angleško veljino pravo in svojo moč računati s tem, da postane, če že ne pri teh volitvah pa pri naslednjih, najmočnejša stranka v deželi. Ta občutek je vtisnil programu pečat previdne zmernosti pa tudi jasno zavest moči, ki se ne more otresati odgovornosti, pač pa mora ustvariti, upravičeno se nadejajoč, da bo velika stranka, program bodoče angleške delavske vlade.

Glavne smernice tega volilnega programa smo že objavili, vendar je potrebno, ad še enkrat navedemo vse glavne zahteve programa.

V uvodu obračunava načrt z obojema meščanskima strankama: s konservativci in liberalci. Konservativci se bahajo, da so ustvarili dobo stabilizacijo. To je res. Ustvarili so stabilizacijo brez cilja, otrplost in propad. Stabilizirali so luksuz in bedo, razkošnost, desorganizacijo gospodarstva, zapravljanje za vojno oboroževanje. Hoteli so tudi ustanoviti v varstvo posesti in konservativne stranke še novo zgornjo zbornico. Pozabili so pa stabilizirati človeku primerno eksistenco za delavce Anglije.

Med grehi konservativcev navaja njih reakcionarnost in se čudi, da ima ta stranka ugled v Evropi. Posledica njene politike je tudi, da je Anglija sicer vojno dobila, izgubila pa mir.

(Konec prihodnjič.)

Vestnik „Svobode“.

Podružnica »Svobode« v Šiški sklicuje za dne 1. avgusta ob pol 8. uri zvečer izredni občni zbor v Zadrugnem domu. Oni sodruge, ki še niso poravnali do konca julija članarine, se opozarjajo, da to store, sicer jim ne bo dopuščeno vstop. — Z ozirom na veliko važnost naših kulturnih organizacij se pričakuje udeležba vseh sodrugov. Tisti, ki še niso člani, naj ne odlašajo s pristopom! — Predsednik.

Maribor.

Cirkus Kludsky, med podobnimi podjetji danes na prvem mestu, je prišel danes, v torek, v Maribor, kjer ostane samo par dni. Podjetje poseduje velik zverinjak z nad 600 redkimi živalmi, med katerimi se nahajajo 22 slonov, ljubljencev publike povsod, kjer se prikažejo. V konjušnici ima 200 konj zlahke krvi, veliko tigrov, levov, medvedov, opic, nojev, leopardov, bivolov, antilop, ceber itd. V ogromnem šotoru s tremi manežami in veliko areno se vrše vsak dan ob 20.15 velike predstave; v sredo, soboto in nedeljo se vršita celo po dve in sicer ob 16. in ob 20.15. Zverinjak je odprt občinstvu dnevno od 9. do 19. ure. Krmljenje živali se vrši dnevno ob 11. uri.

Širite naš list!

Ali ste že krili? svoje potrebe v tiskovinah

Dobavljamo vse tiskovine v prvovrstni izpeljavi in po najnižjih cenah za vsa društva, industrijo, trgovine, pisarne itd.

Ljudska tiskarna d. d.
Maribor, Sodna ulica št. 20

Ali že uporabljate

„PROJA“ terpentinovo kremo za čevlje!

Dobliva se jo povsod. Dobliva se jo povsod.

Zmaga v Zagorju

Nedeljske volitve v Zagorju so prinesle socialistom lepo zmago. Od zadnjih volitev smo napredovali za 25 glasov, tako da je prejela naša lista v nedeljo 115 glasov. Napredovali so tudi demokrati, ker so jih tokrat volili pridno naši komunisti, zvesti svojim načelom, da pojdejo vedno s tistimi, ki trenutno najbolj kriče. To je pač posledica nore vzgoje. Ko so kričali klerikalci, so dajali njim glasove, nekaj časa jih je dobival tudi Radič. Zadnjič so se dobili komunisti v Zagorju 373, v nedeljo pa le 232 glasov. Klerikalci dobe 6, demokrati 9, komunisti 7 in socialisti 3 mandate v občinskem svetu. — Našim sodrugom častitamo!

Krščansko ljubelnivi list »Pravica« piše o steklarskem štrajku in se roga steklarjem. Pravi, da ne vemo, zakaj štrajkamo in ne pove, kakšne namene je imel podjetnik s tem, da je hotel znižati plače delavcem v Paračnu, čemer so se oni, razumljivo, uprli. Enako tudi mi zahtevamo, da živimo človeka dostojno življenje, ne pa da kakor živala (še ta je bolj oskrbovana) živitarimo. Na vsa tista skrivnostna podtikanja, ki jih je »Pravica« tako »katoliško« zapisala svojim čitateljem, dasi prav dobro vedo oni, ki so to pisali, kdo vodi stavko in zakaj je stavka, se ne izplača odgovarjati. Ali to se ne sme povedati, ker bi na tak način »prijateljstvo« z gospodo bilo v nevarnosti.

Ali zagorski steklarji smo ljudje in hočemo živeti kot ljudje in zato vztrajamo pri naših upravičenih zahtevah, ker nismo ptice pod nebom niti lilije na polju. Da bi nas oče nebeski živel. Znamenito je napisala »Pravica«: Jugoslovanska strokovna zveza je ukrenila vse, da bodo predvsem njeni organizirani člani zaščiteni.

Stavkajoči steklarji.

Študenti pri Mariboru.

Dne 5. julija se je vršila pri nas 7. redna seja občinskega odbora, ki je bila vzlic raznovrstnim krizam izvanredno dobro obiskana; odsotna sta bila samo dva odbornika, ki pa sta bila pravilno oproščena.

Z običajno malo zamudo je župan sodr. Kaloh otvoril sejo in konstatiral sklepčnost, nakar se je prešlo na obširni dnevni red. Zapisnik zadnje seje se je brez ugovorov soglasno odobrilo, nakar je župan podal svojo običajno poročilo o raznovrstnih izvršenih ukrepih in nalogah, storjenih na podlagi sklepov zadnje občinske seje.

Prav živahna in stvarna debata se je razvila pri 3. točki dnevnega reda: nujni predlogi, in sicer zaradi škropljenja okrajnih cest, to je Aleksandrova in Kralja Petra cesta, kjer

se vrši mestni avtobusni promet. V debato so posegli odborniki vseh klubov, ki so brez izjeme kritizirali postopanje mariborske občine napram občini Studence glede omenjenega škropljenja.

Kakor je razvidno iz raznovrstnih orgovorov mestne občine mariborske, se ona brani izvršiti to delo na lastne stroške, ampak zahteva, da imenovane stroške nosi občina Studenci, vzlic temu, da ima mestna občina od avtobusprometa posebno na tej progi ogromne dobičke.

Pripomniti moramo, da se s polno paro dela za priključitev občine Studenci k Mariboru; ravno vsled tega bi bilo zelo priporočljivo, da bi si skušala mariborska občina pridobiti več simpatij, kar pa je z dosedanjim postopanjem zelo dvomljivo.

Nadalje se je razpravljalo o predloženi službeni pragmatiki za občinskega tajnika, oziroma njegove definitivne nastavitve. Mnenja so bila zelo različna in nastalo je vprašanje, ako bi bila občina Studenci tudi upravičena to izvršiti, oziroma ali bi bilo to v interesu občine. Po daljši debati se je soglasno sklenilo izvoliti poseben odtok, ki naj vzame to zadevo v pretres, in sicer so bili izvoljeni sledeči odborniki: Leskošek, Pušnik, Bauman, Alt in dr. Jurič.

Odstop občinskega odbornika g. Plaustejnerja se je vzel na znanje; na njegovo mesto se pokliče njegov namestnik g. Bende.

Na to so sledila poročila predsednikov raznovrstnih odtokov, iz česar je bilo razvidno, da vsi delujejo. Obžalovanja vredno je samo to, da se gotovi hišni posestniki protivo izpolniti predpisane naloge in skušajo ignorirati posamezne člane odtokov, kar se pa v bodoče ne bo dopuščalo.

Sklenilo se je nadalje soglasno, preurediti uradne prostore, oziroma povečati sejno dvorano, katera ne odgovarja potrebam in ker ni prostora za občinstvo. Sklenila se je tudi zamenjava posestva z g. Šnuderlom v svrhu podaljšanja Jurčičeve ulice v smeri dekleške šole, kar je bilo gotovo nujno potrebno.

V tajni seji se je nato obravnavalo o trošarinskih davkih in je tozadevno podal trošarinski uradnik svoje običajno mesečno poročilo.

MALA NAZNANILA.

JOSIP MLINARIČ

priporočam svojo bogato zalogo
galanterije, specerije, hišnih
in kuhinjskih potrebščin.

Maribor, Glavni trg št. 17.

Creppe de Chine

In foular svile od 58 Din naprej kakor tudi vsakovrstne druge svile v bogati zalogi po najnižjih cenah pri J. Trpčinu, Maribor, Glavni trg 17.

Enkratna ponudba.

Vsakdo, kdor za pol leta, t. j. za čas od 1. aprila do 30. septembra naroči ali pa obnovi naročnino za Radlowelt, dobi po svoji volji eno izmed tukaj navedenih treh knjig od Hans Günther u. Dr. P. Stuker in sicer: Radioexperimente, Mk 3.80; Radio-technisches Lexikon, Mk 3.60; Wo steckt der Fehler? Mk 4.— zastoj. Naročite se še danes! Samo oni abonenti imajo pravico do premije, ki pošljejo naročnino do 10. IV. in 1 S (šiling) za pošto in zavojnino.

JOSIP ANTLOGA,

trgovina s košarami in siti,

Maribor, samo Trg svobode 1,

poleg mestne tehtnice. — V popravilo se sprejemajo pleteni stoli in košare, kakor tudi vsa ostala, v to stroko spadajoča dela.

Elektrotehnična delavnica

PRATTES & TRABI,

Maribor, Vodnikov trg št. 3.

Popravila vseh vrst električnih strojev in aparatov, novo ovijanje sežganih elektromotorjev, dynamo-strojev, transformatorjev itd. Lastna preizkuševalnica, točna in kulantna postrežba, zmerne cene, nakup in prodaja porabljenih motorjev in dynamo-strojev.

Obiskujte Čitalnico

Delavske zbornice

v palači Pokojninskega zavoda. Odprta je dnevno od 16. (4.) ure do 21. (9.) ure. Vhod od zadnje strani palače. — Pristopajte kot člani h knjižnici Prosvetnega oddelka Delavske zbornice. Celotna članarina znaša Din 2.—; posojnina knjig večinoma Din 1.—.

I. MARIBORSKA DELAVSKA PEKARNA R. Z. Z. O. Z.

Ustan. 1898 MARIBOR, TRŽAŠKA CESTA ŠTEV. 36—38 Telefon 324

Prodajalne v Slomškovi ulici št. 2 in na Glavnemu trgu št. 18

Moderno in higijensko urejena pekarna. — Priporočamo vsem organiziranim delavcem in delavkam naše okusno pecivo v polni teži. Ozirajte se pri zahtevanju peciva iz Delavske pekarnice pri vseh prodajalcih peciva na zavarovalno znamko D. P.